

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1072/2537

บริษัท สยาม กลการ จำกัดโจทก์ อุด ม มั่ง มี ดีโจทก์ นาย สุรพงษ์ งาม ประเสริฐ สิทธิ กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 164, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 694, ป.พ.พ. มาตรา 1755

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันการเช่าซื้อของจำเลยที่ 1 ต่อมาจำเลยที่ 1 ผลิตชำระค่าเช่าซื้อและทรัพย์สินที่เช่าซื้อสูญหายแล้วจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย โจทก์จึงฟ้องจำเลยที่ 2 ให้ชำระราคาทรัพย์สินที่เช่าซื้อที่ยังขาดอยู่จนครบตามที่ระบุไว้ในสัญญาฉบับนี้ หาใช่เป็นการฟ้องเรียกค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระไม่และกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงต้องใช้อายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164(เดิม)และเมื่อจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายหากโจทก์มิได้ฟ้องทายาทของจำเลยที่ 1 ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่โจทก์ทราบจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย หนี้รายนี้ย่อมขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ค้าประกันอายุความขึ้นต่อผู้โจทก์ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 694 โดยไม่จำเป็นว่าจำเลยที่ 2 จะต้องเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1755 เท่านั้น

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์นิสสันกระบะ 1 คันจากโจทก์ในราคา 160,000 บาท ชำระค่าเช่าซื้อในวันทำสัญญาเป็นเงิน 60,000 บาท ที่เหลือผ่อนชำระเดือนละงวด งวดละ 8,300 บาท งวดสุดท้าย 8,700 บาท ตกลงชำระภายในวันที่ 1 ของทุกเดือนจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันการเช่าซื้อโดยยอมรับผิดร่วมกับจำเลยที่ 1 ต่อมาจำเลยที่ 1 ผลิตไม่ชำระค่าเช่าซื้อตั้งแต่งวดที่ 3 และต่อมารถยนต์ที่เช่าซื้อถูกคนร้ายลักไป จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบตามสัญญาเช่าซื้อข้อ 5 โดยต้องชำระค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระอยู่อีก 83,400 บาท โจทก์ทวงถามจำเลยทั้งสองแล้ว จำเลยทั้งสองไม่ชำระขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 83,400 บาทพร้อมทั้งดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 18 ต่อปีระหว่างพิจารณาโจทก์ขอถอนฟ้องจำเลยที่ 1 ศาลชั้นต้นอนุญาตจำเลยที่ 2 ให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง การมอบอำนาจไม่ถูกต้อง รถยนต์ที่เช่าซื้อสูญหายไม่ใช่ความผิดของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ คดีโจทก์ขาดอายุความแล้ว เพราะไม่ฟ้องคดีภายใน 1 ปี นับแต่จำเลยที่ 1 ตายและฟ้องให้จำเลยที่ 2 รับผิดชอบ 2 ปี นับแต่สัญญาเช่าซื้อฉบับนี้ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยที่ 2 ชำระเงิน 83,400 บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยจำเลยที่ 2 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 2 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยที่ 2 ว่า ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์ฟ้องเรียกเงินจำนวน 83,400 บาทตามสัญญาเช่าซื้อข้อ 5 ซึ่งกำหนดว่า "ถ้าทรัพย์สินที่เช่าซื้อถูกโจรภัย ผู้เช่าซื้อยอมรับผิดฝ่ายเดียว และยอมชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งสิ้นจนครบ" เห็นว่า ที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้ค้าประกันการเช่าซื้อของจำเลยที่ 1 ให้ชำระเงินจำนวนดังกล่าว นั้น เป็นการฟ้องจำเลยที่ 2 ให้ชำระราคาทรัพย์สินที่เช่าซื้อที่ยังขาดอยู่จนครบตามที่ระบุไว้ในสัญญา หาใช่ฟ้องเรียกค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระไม่เพราะตามสัญญาข้อนี้ มิได้ระบุให้เช่าซื้อผ่อนชำระเงินค่าเช่าซื้อดังกล่าวเป็นงวด ๆ ดังกรณีที่สัญญาเช่าซื้อยังไม่สิ้นสุดลงในกรณีที่โจทก์ฟ้องดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้

โดยเฉพาะจึงต้องใช้อายุความ 10 ปีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164 เดิม หาใช้
มีอายุความ 2 ปีดังจำเลยที่ 2 ฎีกาไม่ พ้องโจทก์จึงไม่ขาดอายุความในกรณีดังกล่าว ส่วนที่จำเลยที่
2 ฎีกาในข้อที่ว่าโจทก์ได้รู้ถึงความตายของจำเลยที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 11 มกราคม 2528 ซึ่งเป็นวันที่
จำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย แต่โจทก์ไม่ได้ฟ้องหายาทของจำเลยที่ 1 ให้ชำระค่าเช่าซื้อตามฟ้อง
ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่จำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย จึงขาดอายุความนั้นเห็นว่า หากโจทก์ได้รู้ถึง
ความตายของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวจริงแต่โจทก์มิได้ฟ้องหายาทของจำเลยที่ 1 ลูกหนี้ภายใน 1 ปี
นับแต่วันที่จำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย หนี้รายนี้ย่อมขาดอายุความตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม ผู้ค้าประกันอายุความขึ้นต่อผู้
ได้ เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 694 บัญญัติว่า "นอกจากข้อต่อสู้ซึ่ง
ผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันอายุความขึ้นต่อผู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อผู้
ได้ด้วย" ดังนั้นจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้ค้าประกันจึงยกอายุความขึ้นต่อผู้โจทก์ได้ แม้คดีนี้ไม่ใช่คดีมรดก
แต่เป็นเรื่องที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกันแล้วจำเลยที่ 2 ใช้สิทธิยกข้อต่อสู้
ของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ในเรื่องอายุความขึ้นต่อผู้ตามมาตรา 694 ดังกล่าวจึงไม่เกี่ยวกับว่า จำเลยที่
2 จะต้องเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1755 เท่านั้นที่จะ
ยกอายุความดังกล่าวได้ดังคำวินิจฉัยของศาลล่างทั้งสอง ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่า จำเลยที่ 2 ไม่
อายุความในเรื่องนี้ได้ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาจำเลยที่ 2 ในส่วนที่จำเลยที่
2 ยกอายุความในเรื่องนี้ขึ้นต่อผู้ได้ฟังขึ้น แต่เกี่ยวกับปัญหาข้อเท็จจริงว่าโจทก์ได้รู้ถึงความตายของ
จำเลยที่ 1 ดังฎีกาของจำเลยที่ 2 หรือไม่นั้น ศาลล่างทั้งสองยังมิได้วินิจฉัย ศาลฎีกาเห็นสมควร
วินิจฉัยโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก่อน เห็นว่า โจทก์มีนายสมหมาย
สิริยานนท์ เป็นพยานเบิกความว่าโจทก์รู้ว่าจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายจากรายงานการส่ง
หมายเรียกและสำเนาคำฟ้องคดีนี้ โจทก์จึงได้ให้พนักงานของโจทก์ไปตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
ได้ความว่าจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายแล้วจริงโจทก์จึงถอนฟ้องจำเลยที่ 1 เป็นการนำสืบว่าโจทก์
เพิ่งรู้ว่าจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายภายหลังจากโจทก์ได้ฟ้องคดีนี้แล้วโจทก์จึงถอนฟ้องจำเลยที่ 1
ส่วนจำเลยที่ 2 มีจำเลยที่ 2 เป็นพยานเบิกความแต่เพียงว่าจำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 11
มกราคม 2528 จำเลยที่ 2 ได้แจ้งให้ผู้จัดการสาขาของโจทก์รู้แล้วผู้จัดการสาขาของโจทก์ได้ไปร่วม
งานศพ จำเลยที่ 1 ด้วย แต่จำเลยที่ 2 ไม่มีผู้จัดการสาขาของโจทก์ดังกล่าวมาเป็นพยานสนับสนุน
ให้น่าเชื่อว่าจำเลยที่ 2 ได้แจ้งให้ผู้จัดการสาขาของโจทก์นั้นรู้ถึงความตายของจำเลยที่ 1 แล้ว ทั้ง ๆ
ที่นายสมหมายพยานโจทก์ก็ตอบทนายจำเลยที่ 2 ถามค้านไว้ว่า โจทก์ไม่มีสำนักงานสาขาดังกล่าว
อีกทั้งจำเลยที่ 2 ก็ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดที่แสดงว่าโจทก์มีสำนักงานสาขาที่ผู้จัดการสาขา
ดังกล่าวได้รู้ถึงความตายของจำเลยที่ 1 ด้วย จึงเป็นการเบิกความกล่าวอ้างลอย ๆ พยานจำเลยที่
2 จึงมีน้ำหนักน้อยกว่าพยานโจทก์ ข้อเท็จจริงจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าโจทก์ได้รู้ถึงความตายของจำเลย
ที่ 1 นับถึงวันฟ้องพ้นกำหนด 1 ปีแล้ว ดังนั้นที่จำเลยที่ 2 ยกอายุความในเรื่องนี้ ขึ้นต่อผู้โจทก์ว่า
โจทก์ได้รู้ถึงความตายของจำเลยที่ 1 นับถึงวันฟ้องพ้นกำหนด 1 ปีแล้วจึงฟังไม่ขึ้น คำพิพากษา
ศาลล่างทั้งสองนั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพศาล รางฆาภรณ์ · นิเวศน์ คำผอง · ประสิทธิ์ แสนศิริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/>

